

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

UGDYMO PLĖTOTĖS CENTRO
PROJEKTO „PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO
IR PERKVALIFIKAVIMO SISTEMOS PLĖTRA (II ETAPAS)“

NR. VP1-2.2-ŠMM-02-V-01-009

Kvalifikacijos tobulinimo programa

Mokytojų asociacijų veikla ir patirtis Vokietijoje

Programa vykdoma ne Lietuvos Respublikoje

STAŽUOTĖS VOKIETIJOJE APRAŠAS

Ugdymo plėtotės centras, įgyvendindamas projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“, kodas VP1-2.2-ŠMM-02-V-01-009, 2014 m. vasario 17–21 dienomis organizavo stažuotę į Vokietiją.

Stazuotės tikslas – supažindinti stažuotės dalyvius su Vokietijos mokytojų asociacijų veikla ir patirtimi, švietimo sistemos ypatumais bei kvalifikacijos tobulinimo procesų valdymu, vykdymu ir stebėseną: nacionaliniu, regioniniu, įstaigos lygmenimis.

Stazuotės dalyviai – 10 asmenų – mokytojų asociacijų atstovai.

Per penkias stažuotės dienas buvo aplankyta devynios įvairaus lygmens Vokietijos švietimo srityje veikiančios institucijos:

- Hofo miesto taryba
- Bavarijos mokytojų asociacija
- Hofo Schiller gimnazija
- Tarptautinė vokiečių kalbos mokytojų asociacija
- Profesinės socialinės ir gydomosios pedagogikos akademijos
- Münster pagrindinė mokykla
- Jaunimo centras „Q“
- Hofo Sophien pradinė mokykla
- Vokietijos pradinių mokyklų asociacija

Stazuotės apraše pristatomas institucijų, kuriose lankytasi, pagrindinės funkcijos, veiklos pobūdis, patirtys, kurios pasirodė aktualios ir įdomios stažuotės dalyviams.

VOKIETIJOS ŠVIETIMO SISTEMA

Vokietijos Federacinėje Respublikoje atskiros žemės (vok. *Bundesländer*) atsako už mokyklas ir švietimo sistemas administravimą pagal gaires, nustatytas Konstitucijos. Tokiu būdu egzistuoja 16 švietimo sistemų, daugiau ar mažiau besiskiriančių tarpusavyje. Balsavimo ir susitarimo tarp atskirų žemių būdu, paprastai Švietimo ir menų ministerijos lygmeniu, buvo ir yra nustatomi standartų matmenys, kuriais grindžiamos santykinai standartizuotų švietimo sistemų bazinės struktūros. Federalinė vyriausybė, kaip vyriausioji valdžia, atsako už profesinį mokymą įmonėse ir profesinės kvalifikacijos kėlimą, sveikatos, švietimo ir globos profesijų mokymą, ir tam tikrų universitetų statutų nuostatų nustatymą. Mokyklos lankymas privalomas visiems vaikams, nuolat gyvenantiems valstybės teritorijoje, nepriklausomai nuo jų pilietybės, ir trunka devynerius, arba (5 žemėse) dešimtį metų, o po to trejus metus privaloma lankyti vakarines aukštesniojo vidurinio ugdymo mokyklas (vok. *Berufsschule*) iki sukankant 18 metų. Lankyti mokyklą privaloma nuo šešerių metų. Tėvai gali rinktis tarp valstybinių ir kelių privačių mokyklų. Mokiniai, lankantys valstybines mokyklas, neprivalo mokėti už mokslą ar prisidėti prie mokomosios medžiagos pirkimo. Vokietijos mokyklų sistema pasižymi išsilavinimo formų įvairove, tokiu būdu atsižvelgiama į skirtingus vaikų ir jų tėvų poreikius ir interesus.

Vokietijos Federacinės Respublikos švietimo sistema skirstoma į ikimokyklinį ugdymą, pradinį ugdymą, vidurinį ugdymą, aukštojo mokslo studijas ir tęstinį mokymą.

IKIMOKYKLINIS UGDYMAS

Ikimokyklinį ugdymą teikia įvairios ugdymo įstaigos, skirtos vaikams nuo 3 iki mokyklinio amžiaus. Lankomumas yra laisvas, tačiau visiems vaikams įstatymo užtikrinta teisė lankyti vaikų darželį. Vokietijoje pagrindinė ikimokyklinį ugdymą teikianti įstaiga yra vaikų darželis, kurio pareiga yra skatinti vaikus plėtoti socialinius ir emocinius gebėjimus ir įgūdžius. Beveik 95 % visų vaikų reguliariai lanko vaikų darželius.

PRADINIS UGDYMAS

Nuo šešerių metų amžiaus visi vaikai privalo lankyti pradinę mokyklą (vok. *Grundschule*), kurioje mokslas daugelyje žemių trunka 4 metus (išskyrus Berlyną, Brandenburgą, kur pradinėje mokykloje mokomasi 6 metus). Bendrojo lavinimo pradinės mokyklos pareiga jos moksleivių atžvilgiu yra skatinti sisteminių mokymąsi, remti vaikus, turinčius skirtingų individualių mokymosi poreikių ir suteikti pagrindą tęstiniam mokymuisi bei mokymuisi visą gyvenimą. Svarbiausias vaidmuo tenka pagrindinių įgūdžių, tokių kaip skaitymas, rašymas ir skaičiavimas, suformavimui. Esminis mokymo turinys paprastai teikiamas integruotose dalykų pamokose ir apima šiuos dalykus: vokiečių kalbą, matematiką, *specialųjį kursą* (biologijos, istorijos ir geografijos derinys, vok. *Sachunterricht*), dailę, muziką ir sportą. Perkėlimas į vidurines mokyklas, kurias privalu lankyti iki baigiamas privalomasis ugdymas, įvairiose žemėse reglamentuojamas skirtingai. Tėvai turi teisę pasirinkti, į kokio tipo vidurinę mokyklą leisti savo vaiką, tačiau tai, kokios rūšies vidurinę mokyklą jie galės lankyti, žymia dalimi priklauso nuo mokymosi mokykloje rezultatų. Mokyklų administracija teikia tėvams rekomendacijas ir patarimus priimant sprendimus.

VIDURINIS UGDYMAS

Vidurinis ugdymas skirstomas į du lygmenis. I viduriniu lygmeniu Vokietijos Federacinėje Respublikoje iki šiol veikia ryškiai universali trijų pakopų mokyklų sistema: pagrindinė mokykla (vok. *Hauptschule*), realinė mokykla (vok. *Realschule*) ir gimnazija (vok. *Gymnasium*). Jungtinė mokykla (vok. *Gesamtschule*), jungianti visų trijų rūšių mokyklas po vienu stogu yra Vokietijai ypatinga mokyklos rūšis. Atskirose žemėse taip pat veikia kitų tipų ypatingosios mokyklos, tokios kaip orientavimo tarpsnio mokyklos (vok. *Orientierungsstufen*), pagrindinės vidurinės mokyklos (angl. *middle schools*), *reguliariosios mokyklos* (vok. *Regelschulen*, angl. *mainstream schools*), integruotos pagrindinė ir realinė mokyklos, vidurinės techninės mokyklos (vok. *Werkrealschulen*) ir kt.

PAGRINDINĖ MOKYKLA

Pagrindinė mokykla (vok. *Hauptschule*, anksčiau vadinta „tautinė“, arba pradine mokykla, vok *Volksschule*) apima 5–9 mokyklos klases ir teikia mokiniams bendrąjį pagrindinį ugdymą. Čia mokoma vokiečių kalbos, užsienio kalbos, matematikos, fizikos/chemijos, biologijos, geografijos, istorijos ir t. t. Atsižvelgiant į skirtingus mokinių sugebėjimus, pagrindinių dalykų pamokos pritaikomos mokinių individualiems gebėjimams. Baigiantys pagrindinę mokyklą mokiniai paprastai pradeda profesines studijas, tačiau gerai besimokantys mokiniai taip pat gali lankyti aukštesnės pakopos mokyklą iki pradėdami arba baigę profesines studijas.

Realinė mokykla

Įprasta realinė mokykla apima 5–10 mokyklos klases ir teikia mokiniams platų bendrąjį ugdymą. Šiandien realinė mokykla yra labiausiai paplitusi mokyklos rūšis. Beveik 40 % kiekvienų metų klasės mokiniai gauna bendrojo lavinimo mokyklos baigimo atestatą baigę 10 klasę. Šiandien realinė mokykla ruošia mokinius aukštos kokybės profesinėms studijoms arba universitetui. Dėstomi šie dalykai: vokiečių kalba, užsienio kalbos, matematika, fizika, chemija, biologija, geografija, istorija, politologija, muzika, menai, sportas ir tikyba. Pagal savo individualius polinkius ir gabumus mokiniai gali pasirinkti pagilintą tam tikrų privalomų dalykų mokymąsi arba naujus dalykus.

Gimnazija

Gimnazija teikia mokiniams bendrąjį pagilintą ugdymą (angl. *in-depth general education*) ir apima klases nuo 5 iki 13 (kai kuriose žemėse 12).

Gimnazija Vokietijoje būna dviejų formų:

Standartinė gimnazija, kurioje mokomasi nuo 5 iki 13 klasės ir pasirengiama stoti į aukštąsias mokyklas ar aukštesniojo lygmens gimnazijas;

Aukštesnio lygmens gimnazija, kurioje mokomasi nuo 11 klasės. Čia mokiniai ruošiami gauti brandos atestatą, suteikiantį teisę stoti į aukštąją mokyklą (vok. *Hochschulreife*).

Aukštesniojo lygio gimnazija yra orientuota arba į bendrąjį ugdymą, arba į karjerą. Pavyzdžiui, profesinė gimnazija (vok. *berufliches Gymnasium*), besispecializuojanti tokiose srityse kaip verslas, technologija, maisto pramonė, socialiniai mokslai ir pan. Baigdami 10 klasę mokiniai turi teisę pereiti į aukštesnį lygį arba gali laikyti egzaminą vidurinės mokyklos baigimo atestatui (vok. *Mittlere Reife*).

Aukštesnioji gimnazijos pakopa (vok. *gymnasiale Oberstufe*) apima 11–13 (arba 12) klases ir po vienų metų įvadinio tarpsnio skirstoma į pusmečius. Priklausomai nuo konkrečių reikalavimų, mokiniai turi daug galimybių susitelkti ties atskirais dalykais dėstomo kurso ribose. Dalykai dėstomi baziniu ir sustiprintu lygmenimis, o dėstymas struktūruojamas pagal ypatingą lygmenį: bazinis kursas teikia pagrindinį suvokimą, o sustiprintas kursas teikia pagilintą mokymą. Iki dviejų trečdalių pamokų yra dėstomos baziniu lygmeniu, o sustiprinti kursai išplečia mokinių žinias.

Jungtinė mokykla

Jungtinė mokykla (vok. *Gesamtschule*) jungia kelis mokyklos tipus. Taip siekiama padėti mokiniams lanksčiai pereiti į atitinkamo tipo mokyklą pagal jų gabumus. Esama dviejų tipų jungtinių mokyklų.

Kooperatyvinė jungtinė mokykla apima pagrindinę mokyklą, realinę mokyklą ir gimnaziją mokomuoju ir organizaciniu požiūriais, tačiau mokiniai mokomi klasėse, sugrupuotose pagal skirtingas teikiamas kvalifikacijas.

Integruotoje jungtinėje mokykloje mokiniai mokomi kartu metinėje grupėje (klasėje), bet nuo 7 klasės mokomasi srautuose, sugrupuotuose pagal pažangumo lygius, kurių išskiriama mažiausiai du.

Be mokyklų, teikiančių bendrąjį ugdymą, egzistuoja plačios **ugdymo karjerai galimybės**, kurias teikia įstaigos, ruošiančios profesiniam mokymui, suteikiančios profesinę arba bendrąją vidurinę kvalifikaciją. Atsižvelgiant į gana aukštą jaunimo nedarbo lygį, per pastaruosius

dvidešimt metų profesinio mokymo sistema tapo sudėtingesnė, egzistuoja didelė mokyklų įvairovė. Svarbu skirti nuolatinės (pilno laiko) mokyklas, kurias mokiniai privalo lankyti kasdien, ir dalinio laiko mokyklas, kurias mokiniai lanko tik vieną ar dvi dienas per savaitę. Taip pat pažymėtina, kad dalinio laiko mokyklų lankomumas yra privalomas. Paruošiamasis profesinis mokymas teikiamas ikiprofesinio mokymo metais (vok. *Berufsvorbereitungsjahr*), pagrindinio profesinio mokymo metais ir vienu metų mokymo kolegijoje.

Ikiprofesinio mokymo metais (vok. *Berufsvorbereitungsjahr*) teikiamas tam tikros rūšies profesinis mokymas, paprastai trunkantis vienus metus. Toks mokslas lankomas nuolatiniu grafiku ir skirtas jauniems žmonėms, kuriems profesinis mokymas yra privalomas, bet jie nesusirado mokymo galimybės arba neturi darbo. Mokslas praplečia bendrąjį išsilavinimą, skatina įgyti esminius įgūdžius. Mokiniai įgyja bazinį daugiausiai trijų profesinių sričių suvokimą ir gauna pagalbą nustatant profesiją. Pagal atskirus reikalavimus mokiniai, nebaigę pagrindinės mokyklos (vok. *Hauptschulabschluss*) gali gauti kvalifikaciją, atitinkančią pagrindinės mokyklos baigimo atestatą.

Bazinio profesinio mokymo metai (vok. *Berufsgrundbildungsjahr*) paprastai yra vienu metų pilnojo laiko kursas, iš esmės skirtas jauniems žmonėms, baigusiems pagrindinę mokyklą (vok. *Hauptschulabschluss*). Pilnojo laiko mokyklą galima lankyti be mokymo sutarties. Bazinio profesinio mokymo metų pradžioje mokiniai turi apsispręsti dėl vienos iš dvylikos profesinių sričių. Pirmus metus gilinamas bendrasis išsilavinimas ir įgyjamos žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vienoje profesinėje srityje, taip įgyjant bazinį profesinį išsilavinimą. Gavus profesinę kvalifikaciją, bazinio profesinio mokymo metai yra pagrindas tolimesniam profesiniam mokymuisi.

Profesinės kolegijos (vok. *Berufsfachschulen*) būna trijų skirtingų formų: vienu metų profesinės kolegijos, skirtos ruošti profesijai ir gali būti profesinio mokymo dalis binarinėje sistemoje, dvejų metų profesinės kolegijos, kurias baigus įgyjamas profesinės brandos atestatas

(vok. *Fachschulreife*) (*prilygsta* vidurinės mokyklos baigimo atestatui, vok. *Mittlere Reife*) ir vienu ar daugiau metų profesinės kolegijos, suteikiančios nepriklausomą profesinę kvalifikaciją.

Profesinės kolegijos, kurių paskirtis – ruošimas profesijai (vok. *Berufsvorbereitung*), tokios kaip profesinė prekybos kolegija, teikia vienu metų nuolatinį mokymą. Jos yra skirtos jauniems žmonėms, besiruošiantiems pradėti technines studijas, jei jiems reikia įgyti tam tikro lygio standartizuotą, visapusišką ir šiuolaikinį pagrindinį profesinį išsilavinimą, atitinkantį atskirų specialybių ar profesijos sričių reikalavimus. Tuo pat metu jie gali praplėsti ir pagilinti savo bendrąjį išsilavinimą. Veikia dešimties profesinių sričių profesinės kolegijos.

Dvejų metų profesinė kolegija (vok. *Berufsfachschule*) teikia pilno laiko ugdymą, skirtą visų pirma jauniems žmonėms, sėkmingai baigusiems devynerius metus pagrindinėje mokykloje ir norintiems pasiekti profesinę brandą (vok. *Fachschulreife*). Čia dėstomos į karjerą orientuotų dalykų pamokos arba suteikiami įvairių sričių (technikos, verslo, socialinio švietimo) pagrindiniai praktiniai įgūdžiai darbo vietoje. Tuo pat metu mokiniai turi galimybę išplėsti ir pagilinti savo bendrąjį išsilavinimą. Jiems pabaigus profesinę mokyklą, vieni metai skaičiuojami prie jų tolimesnio mokymo laiko, jei tęsiamas profesinis mokymasis toje pačioje dalykinėje srityje, kitu atveju paprastai įskaitoma pusė metų. Išsilavinimo lygis prilygsta realinės mokyklos baigimo atestatui (vok. *Realschulabschluss*) ir suteikia teisę tęsti mokymą pripažintoje profesinėje srityje, kur reikalaujama formalaus mokymo, arba pereiti į vienu ar daugiau metų profesinę kolegiją arba profesinę gimnaziją (angl. *vocational grammar school*).

Trejų metų profesinės kolegijose įgyjamos kvalifikacijos gerovės ir socialinio švietimo profesijoms ar asistentų karjeroms reikalingos kvalifikacijos. Mokymas teikiamas arba ištiesai kolegijoje, arba derinant su darbu darbovietėje. Reikalaujama turėti pagrindinės mokyklos baigimo atestatą ir būti baigus pirmuosius profesinio mokymo kursus arba turėti vidurinės mokyklos baigimo atestatą (vok. *Mittlere Reife*). Baigus tokias studijas įgyjama valstybės registruoto pagyvenusių žmonių slaugytojo, vaikų slaugytojo ir panaši profesinė kvalifikacija.

Profesinė kolegija teikia bazines ir gilesnes žinias ir įgūdžius atitinkamoje veiklos srityje viešosiose ir privačiosiose įstaigose. Čia taip pat išplečiamas ir gilinamas bendrasis išsilavinimas.

Aukštesnioji specialioji mokykla (vok. *Fachoberschule*) priima mokinius, baigusius vidurinę mokyklą (vok. *Mittlerer Schulabschluss*), apima 11 ir 12 klases, o ją baigus įteikiamas aukštesniosios specialiosios mokyklos baigimo atestatas (vok. *Fachhochschulreife*). Egzistuoja technologijos, verslo, administravimo, maisto pramonės, socialinių mokslų ir dizaino aukštesniosios specialiosios mokyklos. Praktinis mokymas darbo vietoje vyksta 11 klasėje, tuo tarpu 12 klasėje mokoma vokiečių kalbos, socialinių mokslų, matematikos, gamtos mokslų ir į karjerą orientuotų disciplinų. Aukštesniosios specialiosios mokyklos įsteigtos keliose žemėse siekiant sudaryti sąlygas mokiniams, išklausiusiems profesinio mokymo kursą dvilypėje sistemoje, gauti brandos atestatą, suteikiantį teisę stoti į aukštąją mokyklą (vok. *Hochschulreife*). Baigus dvejų metų pilno laiko kursą įgyjamas dalykinės brandos atestatas, liudijantis baigus vidurinę mokyklą, o su antrąja užsienio kalba – bendrosios brandos atestatas. Sąlygos stoti į aukštesniąją profesinę mokyklą (vok. *Berufsoberschule*) yra vidurinės mokyklos baigimo atestatas ir sėkmingai baigtas bent dvejų metų profesinis mokymas arba bent penkerių metų darbo atitinkamoje srityje stažas.

Profesinis mokymas atlieka esminį vaidmenį dualinėje mokymo sistemoje. Beveik du trečdaliai jaunuolių paprastai baigia trejų metų mokymo kursus, priklausomai nuo jų pasirinktos profesijos, mokomasi pakaitomis darbovietėje ir profesinėje mokykloje. Mokymo dualinėje sistemoje tikslas yra struktūruotų mokymo kursų ribose teikti platų pagrindinį profesinį mokymą, perteikti įgūdžius ir žinias, būtinas norint verstis kvalifikuota veikla. Iki profesinių studijų reikia baigti pilno laiko privalomą ugdymą mokykloje. Kitų sąlygų, tokių kaip formalus mokyklos baigimo liudijimas, nėra. Mokymas grindžiamas profesinio mokymo sutartimi, sudaroma pagal privačiąją teisę tarp mokymo įstaigos ir mokinio, ir sutartimi su profesine kolegija, sudaroma pagal viešąją teisę. Jaunuoliams suteikiamas trijų ar keturių dienų trukmės mokymas darbovietėje ir vienos ar dvejų dienų trukmės mokymas profesinėje kolegijoje. Darbovietė apmoka mokymo

darbo vietoje išlaidas ir moka mokiniams mokymo pašalpas, kurių dydis paprastai nustatomas kolektyviniu susitarimu konkrečiame sektoriuje. Pagal mokymo reglamentus darbovietė suteikia specialius ir bendrus techninius įgūdžius, reikalingus taikyti darbe. Teorinės žinios ir įgūdžiai, įgyti profesinėje mokykloje, derinami su praktine patirtimi ir taikomi konkrečiose situacijose.

Profesinė mokykla (vok. *Berufsschule*) yra nepriklausomas partneris, lygiomis teisėmis bendradarbiaujantis su kitomis dalyvaujančiomis šalimis. Profesinės mokyklos užduotis yra suteikti mokiniams bendrąjį ir profesinį išsilavinimą, skiriant ypatingą dėmesį profesinio mokymo reikalavimams. **Profesinė kolegija** teikia savo mokiniams pagrindinį ir specialųjį profesinį išsilavinimą, papildantį bendrąjį išsilavinimą, kurį jie jau įgijo.

Vokietijoje veikia daug mokyklų, teikiančių dirbantiems žmonėms galimybę įgyti vidurinės mokyklos baigimo atestatus: brandos atestatą (vok. *mittlere Reife*) ir atestatą, suteikiantį teisę stoti į aukštąją mokyklą (vok. *Hochschulreife*). Didelę svarbą įgijo vidurinį išsilavinimą teikiančios **vakarinės gimnazijos** (vok. *Abendgymnasien*) ir **kolegijos**. Šios įstaigos įgalina suaugusius įgyti mokyklos baigimo atestatus, įskaitant teisę stoti į aukštąją mokyklą (vok. *Hochschulreife*), tiek dirbant, tiek studijuojant nuolatinės studijas.

AUKŠTASIS IŠSILAVINIMAS

Bendrojo lavinimo mokyklose gaunamas mokyklos baigimo atestatas, suteikiantis teisę stoti į universitetus (aukštesniosios specialiosios mokyklos baigimo atestatas (vok. *Fachhochschulreife*), dalykinis ir bendrasis vidurinio išsilavinimo atestatas, suteikiantis teisę stoti į aukštąją mokyklą (vok. *Hochschulreife*). Taip pat jaunuoliai turi galimybę studijuoti Vokietijos kolegijose ir universitetuose.

Universitetai yra tradicinės įstaigos, teikiančios tolimesnį išsilavinimą beveik visose žinomose studijų srityse visose vietovėse. Maždaug trys ketvirtadaliai studentų studijuoja universitetuose ir įgyja magistro ar diplomanto laipsnį (vok. *Diplom*) arba laiko valstybinį egzaminą (vok. *Staatsexamen*). Be mokymo, stipriai orientuojamo į mokslą, universitetai atlieka

fundamentalių tyrimų funkciją, dar labiau skiriančią juos nuo kolegijų. Dar viena universitetų privilegija yra teisė suteikti daktaro laipsnį.

Profesinės aukštosios mokyklos (vok. *Fachhochschulen*) buvo įsteigtos VFR prieš maždaug 40 metų ruošti kvalifikuotus darbuotojus akademinio lygmeniu. Jos pasižymi stipriu taikomuoju orientavimu, praktika derinama su tolesniu mokslinių žinių, gautų tyrimų ir plėtros būdais, taikymu. Šiose aukštosiose mokyklose paprastai įgyjamas diplomanto laipsnis. Studijų kursų struktūra yra gana siaura, lyginant su universitetais, ir paprastai siejama su įgūdžiais, kurie gali būti taikomi versle. Šiuo metu tokiose mokyklose studijuoja keturiasdešimt procentų studentų. Pagal Bolonijos procesą ribos tarp įvairių aukštojo mokslo įstaigų rūšių vis labiau susilieja, ir šios dvi įstaigų rūšys artėja viena prie kitos. Nuo 2010 m. nebeliko jų teikiamų akademinų kvalifikacijų skirtumų: universitetai ir profesinės aukštosios mokyklos teikia bakalauro ir magistro laipsnius pagal tas pačias studijų koncepcijas.

Be tradicinių universitetų ir aukštųjų mokyklų veikia kitos **specialios paskirties aukštojo mokslo įstaigos**, tokios kaip **mokytojų ruošimo kolegijos**, **menų ir muzikos aukštosios mokyklos**, **aukštosios administravimo mokyklos** (vok. *Verwaltungshochschulen*), **konfesinės kolegijos** ir t. t., kurių skaičius nėra didelis.

PROFESINĖ AKADEMIJA

Tai – ypatinga aukštojo mokslo įstaigos rūšis (vok. *Berufsakademie*), atskirose žemėse įgijusi universiteto statusą. Neįprasta VFR yra kompleksiška, didžiąja dalimi teisiškai reglamentuojama **tęstinio mokymo sistema**. Įvairių profesinį mokymą reglamentuojančių teisės aktų pagrindu (žemių leidžiami švietimą reglamentuojantys aktai, profesinio mokymo ir išsilavinimo teisė, profesinis statusas) išplėtotą gausybę aukštesnės kvalifikacijos reikalaujančių profesijų (vok. *Fortbildungsberufe*), teikiančių kvalifikuotiems jauniems žmonėms svarbią karjeros galimybę. Kas aštuntas dirbantis asmuo pasinaudoja tęstinio mokymo galimybėmis verslo administratoriams, pardavimų specialistams, kvalifikuotiems pramonės prekybininkams,

kvalifikuotiems meistrams, verslo vadybininkams, technikams ir kt. Aukštesnės kvalifikacijos profesijos paprastai reguliuojamos valstybės, nepriklauso nuo mokymo įstaigų ir komercinių įmonių. Joms įvaldyti reikia 600–2400 valandų pasiruošimo priklausomai nuo mokymo tikslo. Sąlyga norint laikyti egzaminus tęstiniam mokymui karjerai paprastai yra pabaigtas profesinio mokymo kursas ir dveji ar treji metai darbo stažo tam tikroje srityje. Atitinkamus paruošiamuosius kursus, be **Pramonės ir prekybos rūmų** bei **Amatų rūmų** siūlo **valstybinės techninės kolegijos**. Valstybės reguliuojamų profesijų aukštesnės kvalifikacijos leidžia įsidarbinti vidutiniu lygmeniu ir vadybiniu lygmenimis įmonėse.

TOLESNIS / TĘSTINIS PROFESINIS MOKYMAS

Tęstinio profesinio mokymo sektorius Federacinėje Respublikoje yra labai nevienalytis ir apima gausybę įvairių galimybių ir kvalifikacijų. Teisinių reglamentavimų maža, ir tai reiškia, kad konkrečių tęstinio profesinio mokymo galimybių išlikimą ar išnykimą galutinai nulemia rinka. Griežtai reguliuoti įstatymais ir struktūruoti tolesnį profesinį mokymą šiuo metu nepageidauja darbdavių ir darbuotojų federacijos.

VOKIETIJOS MOKYTOJŲ ASOCIACIJOS, JŲ VEIKLA

Vokietijoje esama kelių tipų mokytojų asociacijų: asociacijos, vienijančios mokytojus teritorine prasme (pvz., Bavarijos mokytojų asociacija), konkrečios ugdymo pakopos mokytojus vienijančios asociacijos (pvz., pradinių mokyklų asociacija) ir asociacijos mokomojo dalyko pagrindu (pvz., vokiečių kalbos mokytojų asociacija). Minėta asociacija vienija visame pasaulyje vokiečių kalbą dėstančius pedagogus.

Įdomu tai, kad Vokietijoje mokytojai yra valstybės tarnautojai, tačiau jiems negalima streikuoti. Savo nuomonę jie gali išreikšti vienydamiesi į asociacijas ir kalbėdami drauge.

Asociacijos, vienijančios tam tikroje teritorijoje dirbančius ar vieno mokyklos tipo mokytojus veikia panašiai kaip profesinės sąjungos. Kadangi jų nariai yra įvairius dalykus mokantys pedagogai, tokios asociacijos atstovauja jiems teisiniais, darbo santykių ir kvalifikacijos tobulinimo klausimais. Daugelis tokių asociacijų kelia sau tokius tikslus:

- išsaugoti, plėtoti ir gerinti švietimo sistemą ir mokymo kokybę;
- padėti mokykloms tapti atviromis aktualiai raidai, pvz., europinės integracijos, naujų technologijų, ekologijos klausimams;
- sukurti mokyklose optimalios pedagoginės ir dalykinės sąlygas (mažos klasės, modernios darbo priemonės);
- užtikrinti mokytojams laisvę rinktis mokymo metodus ir tikslus;
- užtikrinti mokytojams valstybės tarnautojo statusą, kuris suteiktų materialinę ir politinę nepriklausomybę ir leistų mokykloms gerai funkcionuoti ir užkirstų kelią mokytojų streikams;
- sukurti dviejų etapų (t. y., mokslinę ir pedagoginę) mokytojų rengimo sistemą, kuri būtų orientuota pagal tokį mokyklos tipą, kuriam ruošiamas mokytojas;
- užtikrinti solidžius atlyginimus, kad mokytojo profesija būtų patraukli jauniems žmonėms;

- užtikrinti šiuolaikines darbo laiko normas, kurios būtų efektyviausios atitinkamo tipo mokykloms;
- įpareigoti mokytojus mokykloje elgtis politiškai neutraliai;
- savo demokratiškai deleguotais nariais dalyvauti sudarant mokymo planus, priimant naujus mokytojus į darbą ir pan.

Savo veikla ir politine įtaka kuriant sėkmingą mokyklų sistemą tokio tipo asociacijos savo darbu apima visas mokyklų sritis. Darbas mokyklos politikos, visuomeniniu ar pedagoginiu lygmenimis yra vienodai svarbus, profesiniu aspektu asociacijos atstovauja savo tiesioginių narių interesams.

Konkrečiau tipo mokyklų mokytojų asociacijos paprastai dirba dėl savo atstovaujamo tipo mokyklų vystymo. Jos siekia dalyvauti šalies ir žemių ugdymo politikos formavimo procesuose ir atstovauti savo tipo mokyklų interesams, gerinti ugdymą. Tam prisidedama prie pedagogų rengimo ir mokyklų politikos kūrimo pagal naujausius mokslinius ir praktinius tyrimus.

Plačiąją prasme tokių asociacijų tikslai yra skirti gerinti švietimo ir mokymo kokybę bei prieinamumą, užtikrinti mokiniams lygybę, individualią, specialiąją ir socialinę pagalbą. Savo veiklos prioritetus tokios asociacijos nustato pagal analizuojamus mokslinių tyrimų rezultatus.

Mokytojų dalykininkų asociacijos Vokietijoje yra panašios į tokio tipo asociacijas Lietuvoje. Jos vienija tam tikro mokomojo dalyko ar dalykų grupę dėstančius pedagogus ir atstovauja jų interesams. Be to, tokios asociacijos siekia populiarinti savo atstovaujamą dalyką ar jų grupę.

Visų tipų asociacijos rūpinasi mokytojų, ir ypač savo narių, kvalifikacijos tobulinimu, padeda jauniems mokytojams, informuoja savo narius apie švietimo įstatymų pasikeitimus. Visos asociacijos dažnai rengia PKT renginius, kai kurios rūpinasi ir mokiniais bei jų tėvais, siūlydamos susitikimus ar leidinius ir jiems.

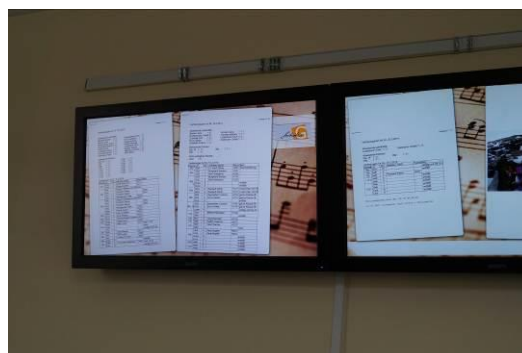
STAŽUOTĖS METU LANKYTOS INSTITUCIJOS

HOFO SCHILLER GIMNAZIJA

(2014 M. VASARIO 18 D.)

F. Šilerio vardo gimnazijos Vokietijoje žymios gamtos mokslų ir technologine specializacija. Hofo miesto Šilerio gimnazija išsiskiria ekonomine ir sociologine specializacijos atšaka. Gimnazija įsikūrusi šiuolaikiškose patalpose, visose klasėse įrengtos medijų spintos, kompiuteriai su internetu ryšiu ir multimedija. Nuolat atnaujinami gamtos mokslų ir medijų technologijų rinkiniai, puiki biblioteka suteikia galimybių pamokas rengti šiuolaikiškai ir įdomiai. Mokykla kasmet išsikelia sau uždavinį, kažkokią temą ar problemą, kurią gvildena kartu su visais mokytojais. Direktorius siunčia mokytojus į kursus šia tema, ir mokykla taip kasmet tobulėja.

Mokiniai gali mokytis įvairius pasirenkamuosius dalykus ir dalyvauti darbo grupėse. Gimnazija siūlo kinų kalbos, astronomijos, geoekologijos, politikos mokslų, IKT ir medijų technologijų taikymo kompiuterių programavimui, teksto, paveikslų ir video kūrimui, robotikos, greitojo spausdinimo, šachmatų,

fotografijos, vaidybos, choro, grojimo instrumentu orkestre ir kt. pamokas, įvairių sporto šakų užsiėmimus.

Mokiniai vidurinėje ugdymo pakopoje mokosi mažiausiai 132 valandas, daugelis renkasi mokytis 160 valandų. Maksimalus valandų skaičius oficialiai nėra numatytas.

HOFO MIESTO TARYBA (2014 M. VASARIO 18 D.)

Rotušės posėdžių salėje dirba miesto Taryba. Šiuo metu Hofo miesto Tarybą sudaro meras ir 45 nariai. Miesto Taryba yra paskirtas savivaldybės organas, atstovaujantis miesto bendruomenės interesams. Tarybą sudaro Parlamento rinkimus laimėjusių partijų deleguoti arba nepartiniai deputatai, besirūpinantys skirtingomis miesto gyvenimo sritimis. Tam Taryboje veikia tam tikrų reikalų ir jų grupių skyriai, turintys poskyrius pagal konkrečias veiklas.

Mieste veikia visų pakopų ir tipų ugdymo įstaigos, o jų veiklą administruoja miesto Tarybos Mokyklų, jaunimo ir socialinių reikalų skyrius. Jo veikla skirstoma į dvi sritis: mokyklų ir sporto bei jaunimo reikalus. Mokyklų ir sporto poskyris yra atsakingas už mokyklų administravimą, mokyklų poreikius ir ugdymo skatinimą. Taip pat poskyris rūpinasi nemokamu mokyklos transportu. Jaunimo reikalų poskyris yra atsakingas už socialinę pagalbą, integraciją, psichologinę, teisinę ir profesinę pagalbą jaunimui.

HOFO SOPHIEN PRADINĖ MOKYKLA (2014 M. VASARIO 18 D.)

Hofo miesto Sophien pradinė mokykla (vok. *Sophien-schule Hof*) yra „Mokykla pasaulio, kuriame svarbus kiekvienas“. Čia mokosi 239 mokiniai ir dirba 21 nuolatinis mokytojas. Mokykla ugdo mokinius stipriais demokratinės visuomenės nariais, padeda jiems suprasti pasaulį. Mokykla siekia visų darbuotojų bendradarbiavimo, ramios atmosferos, tėvų dalyvavimo mokymo procesuose. Ji bendradarbiauja su išoriniais partneriais, siekia naujovių ir taip kuria mokiniams geriausias mokymosi ir laisvalaikio mokykloje sąlygas.

Pamokų turinys derinamas prie mokinių poreikių: mokytojai renkasi aktualias, mokiniams svarbias ir įdomias temas, pritaikytas pagal jų gebėjimus. Mokykla siūlo papildomus užsiėmimus gabiems ir specialiųjų poreikių turintiems vaikams, imigrantams. Pamokose laikomasi specialių laiko planavimo taisyklių, dėl kurių vaikai nepavargsta ir mokosi efektyviai.

Mokykloje labai daug dėmesio skiriama neįgaliems ir specialiųjų poreikių turintiems mokiniams, juos prižiūri socialiniai pedagogai. Hiperaktyviems vaikams mokykloje sudaryta galimybė atsiskirti nuo klasės ir mokytis atskirai. Tuo metu lavinami išskirtinai jiems naudingi gebėjimai. Taip pat stengiamasi integruoti imigrantų vaikus. Į mokyklos gyvenimą stipriai įtraukiami jų tėvai. Jie gali teikti mokyklos vadovams rekomendacijas, kritiką bei pageidavimus, bendrauti su mokytojais internetu, specialiai tam sukurtuose forumuose.

BAVARIJOS MOKYTOJŲ ASOCIACIJA (2014 M. VASARIO 18 D.)

Bavarijos mokytojų asociacija yra nepartinė, nekonfesinė ir nesusijusi su mokyklų rūšimis ar ugdymo pakopomis pedagogų asociacija, vienijanti apie 55000 narių mokytojų, dėstančių įvairius dalykus. Asociacija veikia nuo 1861 m. ir vadovaujasi principu, kad mokyklos turi veikti pedagoginiais principais, o dirbantiems pedagogams turi būti sudaromos geriausios darbo sąlygos. Vadovaujamosi šūkiu „Stipriai Jūsų pusėje“ (vok. *Stark an Ihrer Seite*). Nario mokestis priklauso nuo mokytojo atlyginimo. Vidutiniškai jis siekia 300-350 eurų per metus. Asociaciją dalinai finansuoja valstybė ir įvairūs fondai. Asociacijos prezidentas mokykloje nedirba, jis atlieka tik savo pareigas asociacijai. Asociacija turi puikiai suorganizuotą struktūrą: kiekvienas valdybos narys turi savo veiklos sritį. Šalia prezidento, jo pavaduotojų ir regionų pirmininkų ir grupių narių asociacijoje esama narių, atsakingų už informacijos sklaidą, viešuosius ryšius ir leidybą. Taip pat asociacijos veikloje dalyvauja moksliniai darbuotojai, atliekantys tyrimus, rengiantys mokslines studijas. Jų darbas remiamas iš asociacijos biudžeto. Asociacijos regionų grupių biudžetas siekia apie 10000 eurų, gaunamų iš „didžiojo“ asociacijos biudžeto, ir naudojamų renginiams.

Visoje Bavarijoje asociacija turi apie 25 konsultantus, padedančius nariams mokytojams, auklėtojams, docentams ir pedagogikos studentams iškilus metodiniams, teisiniams ir kt. klausimams. Be to, asociacija rengia aukštos kokybės seminarus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus, administruoja Pedagogikos profesijų darbuotojų sveikatos institutą. Šis institutas skirtas mokytojų sveikatai gerinti ir konsultuoti juos ligos ar streso atveju.

Pastaraisiais metais asociacija pasiekė, kad savaitinis mokytojo darbo krūvis Bavarijoje būtų sumažintas nuo 30 iki 28 valandų, klasėse mokytūsi ne daugiau nei 22 mokiniai. Taip pat asociacijos dėka Bavarijos mokytojai 2013 m. gavo „Kalėdinius pinigus“, t. y., vadinamąjį tryliktojų atlyginimą. Šiuo metu asociacija kovoja su didžiule pradinės mokyklos įtaka visam tolesniam vaiko mokymuisi ir karjerai. Vaikai turi jau ketvirtoje klasėje pasirinkti, kokią mokymosi kryptį ir mokyklos tipą jie renkasi. Pats tiesiausias kelias į universitetus yra baigti gimnaziją, bet toks ankstyvas pasirinkimas gali lemti taip, kad vaikai lanko ne jiems geriausiai tinkantį vidurinės mokyklos tipą ir taip nepasiekia geriausių rezultatų.

Asociacija dirba ne tik su savo nariais mokytojais, bet ir su mokiniais ir jų tėvais ar globėjais. Mokiniais skirti leidiniai, informuojantys apie profesinio pasaulio galimybes. Juose taip pat pateikiami įvairių studijų rezultatai, efektyvios mokymosi metodikos. Su tėvais vyksta švietėjiškas darbas, organizuojami susitikimai regionuose. Tokių susitikimų metu tėvai supažindinami su naujausiomis auklėjimo tendencijomis.

Bavarijos mokytojų asociacija stipriai skiriasi nuo lietuviškų asociacijų, nes ji atstovauja nariams teisiškai. Iškilus teisiniam konfliktui dėl narystės asociacijoje veikia mokytojo naudai veikiančios sistemos. Pačioje asociacijoje dirba profesionalūs teisininkai.

MÜNSTER PAGRINDINĖ MOKYKLA (2014 M. VASARIO 19 D.)

Miunsterio vardo mokykla (vok.) yra inkliuzinė pagrindinės ugdymo pakopos mokykla, kurioje siūlomos visos dienos programos. Jos šūkis – „Mokytis ir kurti ateitį kartu!“ Mokykla turi drašios mokyklos, kurioje nėra rasizmo, vardą. Mokykloje daug dėmesio skiriama vidaus tvarkai, direktorius yra sukūręs pasitvirtinusių metodą prieš mokinių vėlavimą į pamokas. Taip užtikrinamas netrukdomas mokinių darbas pamokų metu ir ugdomas mokinių punctualumas.

Pamokos mokykloje vyksta įprastai, pirmoje dienos pusėje. Visos dienos mokykla – tai mokyklos mokomųjų veiklų ir priežiūros pasiūlymas 5–10 klasių mokiniams. Ją lanko pageidaujančių tėvų mokiniai po įprastų pamokų klasėse. Be visos dienos programos, mokykla siūlo pietus, pagalbą ruošiant namų darbus bei įvairias laisvalaikio veiklas (sportą, muziką, dailę ir pan.). Mokykla bendradarbiauja su Hofo miesto jaunimo klubu. Visos dienos programa naudojasi apie 30 vaikų. Nuo septintos klasės mokiniai gali pasirinkti profesinio orientavimo kryptis.

TARPTAUTINĖ VOKIEČIŲ KALBOS MOKYTOJŲ ASOCIACIJA (2014 M. VASARIO 19 D.)

Visame pasaulyje vokiečių kalbos mokytojus vienijanti asociacija (vok. *Internationaler Deutschlehrerverband*, toliau – TVKMA) skatina vokiečių mokytojų bendradarbiavimą, padeda jiems vykdyti profesinę veiklą, rūpinasi jų kvalifikacijos tobulinimu, rengia seminarus, darbo grupes, teikia informaciją apie dalykines ir metodines naujienas, vokiečių kalbos mokymo problemas ir gerą patirtį. Taip pat TVKMA informuoja narius apie mokomąsias, pagalbines ir kt. priemones vokiečių kalbos pamokoms. Kas pusmetį asociacija išleidžia naujienlaiškį (IDV-Rundbrief).

Plačiąja prasme TVKMA veikla yra tikrai plati:

- *Informacija ir pagalba besimokantiems Vokietijoje asmenims*, užsieniečiams Vokietijoje, darbdaviams Vokietijoje ir užsienyje. Darbas su darbdaviais apima informaciją dėl diplomų pripažinimo, teisinės konsultacijas, pagalbą besivystančioms šalims;
- *Darbas su mokyklomis užsienyje*. Tai apima pagalbą vokiečių šeimoms, kurių vaikai ne nuolatos mokosi užsienyje, informaciją tėvams, mokiniams ir su jais dirbantiems mokytojams;
- *Darbas su bibliotekomis*. Dirbama su specialiosiomis bibliotekomis Vokietijoje, prisidedančiomis prie kultūros plėtros, bendradarbiaujama su vokiškomis bibliotekomis užsienyje. TVKMA teikia paramą užsienio bibliotekoms ir rengia mainų programas bibliotekininkams.
- Vienas svarbiausių TVKMA veiklos barų yra *vokiečių kalbos mokymas*. Tai yra kursai Vokietijoje užsieniečiams ir kitakalbiams gyventojams, įvairūs kursai internetu, testai, sertifikatai, stipendijos norintiems mokytis, mokomoji medžiaga ir priemonės, vokiečių (užsienio) kalbos mokytojų rengimas ir jų kvalifikacijos tobulinimas, bendradarbiavimas tarp mokytojų, docentų ir dalykinių konsultantų.

- *Jaunimo mainų programos* Europoje, transatlantinės mainų programos ir su kitomis valstybėmis;
- *Kultūra ir vystymasis*. Tai – bendradarbiavimas su Vokietijos ir tarptautinėmis kultūros ir plėtros institucijomis;
- *Menas*. Ši sritis apima bendradarbiavimą su vaizduojamojo meno, kino, literatūros, muzikos, šokio ir teatro kūrėjais ir organizacijomis. Remiami jauni Vokietijos kūrėjai, Vokietijos ir kitų šalių menininkų bendradarbiavimas, įvairūs festivaliai, užsienio kolektyvų gastrolės Vokietijoje ir pan.
- *Informacijos apie Vokietiją sklaida* spausdintomis, skaitmeninėmis, audio- ir vizualinėmis žiniasklaidos priemonėmis;
- *Studijos*, studentų mainų programos, kalbos testai, informacija užsienio studentams, studentų grupėms, priemonės Vokietijoje užmegztiems ryšiams palaikyti grįžus į savo šalį;
- *Mokslas*. Ši sritis apima informaciją vokiečių ir užsienio mokslininkams, įvairias dalykinio bendradarbiavimo formas ir programas.

PROFESINĖS SOCIALINĖS IR GYDOMOSIOS PEDAGOGIKOS AKADEMIJOS (2014 M. VASARIO 19 D.)

Hofo miesto profesinės socialinės ir gydomosios pedagogikos akademijos (vok. *Fachakademien für Sozial- und Heilpädagogik Hof*) priklauso Evangelikų liuteronų Neuendettelsau diakonijai. Nors ir vadinamos profesinėmis, šios mokyklos suteikia bakalauro diplomus.

Tai yra dvi privačios, valstybės pripažintos profesinės akademijos. Jų tikslas yra teikti išsilavinimą būsimiems vaikų prižiūrėtojams, auklėtojams ir gydomosios pedagogikos specialistams. Akademijose vadovaujamosi

krikščioniškomis vertybėmis, jos yra mokymosi, gyvenimo ir keitimosi patirtimi erdvės. Studijos suteikia dalykinių ir metodinių kompetencijų bei daug galimybių būsimųjų pedagogų asmenybės vystymui. Skiriama daug dėmesio kultūrai, individualumui, bendroms veikloms. Akademijos turi daug partnerių užsienyje, nuolat ieško naujų kontaktų ir juos puoselėja. Šiuo metu bendradarbiaujama su Vengrija, Ukraina, Čekija, Kenija, Airija, Šveicarija, Austrija, Prancūzija, Anglija, Rumunija, Ispanija ir Portugalija.

Akademijos dalyvauja mokyklos be rasizmo programoje ir turi drąsios mokyklos, kurioje nėra rasizmo vardą. Čia laikomasi požiūrio, kad žino ir mokytojas, ir mokinys, todėl abu gali bendradarbiauti, derindami žinias.

JAUNIMO CENTRAS „Q“ (2014 M. VASARIO 20 D.)

Vaikų ir jaunimo centras „Q“ yra miesto centras vaikams ir jaunimui nuo 6 iki 26 metų. Čia siūlomos įvairios grupinės veiklos ir šventės:

- Atviras jaunimo darbas (popiet vaikų grupėms, vakarais jaunimui);
- Cirko, teatro, maisto gaminimo, technologijų (amatų), gamtos detektyvų kursai;
- Specialios atostogų programos žiemos, Velykų, Sekminių, vasaros ir rudens atostogų mokyklose metu;

- Įvairios kitos veiklos, projektai ir renginiai;
- Interneto kavinė;
- Fitneso salė;
- Laipiojimo sienelė;
- Muzikos pamokoms skirta klasė;
- Amatų klasė darbui su medžiu, moliu ir įrankiais;
- Biliardo, stalo teniso, kompiuterinių žaidimų įranga.

Stazuotojų lankytos jaunimo dirbtuvės yra profesinio mokymo galimybė mokiniams, praleidusiems didelę dalį mokyklos dėl baismės, ligos ar pan. Taip siekiama mažinti jaunimo nedarbą, reintegruoti jaunuolius po baismės atlikimo ar

įvairių neigiamų patirčių. Jaunimas dirbtuvėse gali mokytis ir užsidirbti, taigi atgaunamas pasitikėjimas savimi.

VOKIETIJOS PRADINIŲ MOKYKLŲ ASOCIACIJA (2014 M. VASARIO 20 D.)

Vokietijos pradinių mokyklų asociacija (vok. *Grundschulverband*, toliau – PMA) dirba dėl pradinių mokyklų vystymo. Siekiama dalyvauti šalies ir žemių ugdymo politikos formavimo procesuose ir atstovauti pradinių mokyklų interesams, gerinti pradinį ugdymą, investuoti į pradinį ugdymą, kad šis būtų aktualus ir optimalus vaikams. Tam reikia reformuoti pedagogų rengimą ir mokyklų politiką pagal naujausius mokslinius ir praktinius tyrimus, o taip pat skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas dėl vaikų ugdymo.

Dabartinė asociacijos vadovybė savo kadencijai (nuo 2012 iki 2016 m. gegužės mėnesio) yra susitarę dėl šių svarbiausių darbo sričių:

- Užtikrinti švietimo prieinamumą ir lygybę visiems vaikams, nepriklausomai nuo jų kilmės ar gyvenamosios aplinkos;
- Pereiti nuo „pamokų mokyklos“ prie visą dieną ugdančių centrų, sukurti parengiamosios klasės sistemą;
- Socialinių pedagogų darbas, kurio reikia, vaikams po darželio pradėjus lankyti mokyklą;
- Pradinių ir pagrindinių mokyklų iniciatyva „Ilgiau mokytis kartu“ (vok. *länger gemeinsam lernen*). Ji skirta reformuoti tradicinę Vokietijos švietimo struktūrą taip, kad vaikai ilgiau mokytųsi kartu, būtų integruojami specialiujų poreikių vaikai. Siekiama sukurti inkliuzinių mokyklų tinklą;
- Iniciatyva „Mokykla viename pasaulyje“ (vok. *Schule in der einen Welt*) skirta globaliam mokymui diegti. Skatinama mokytis tokių dalykų kaip integracija ir globalizacija, tarpkultūrinis ugdymas, jautrumas aplinkai ir pan. nuo pradinių klasių. Siekiama tiek pat dėmesio skirti *aplinkosauginiam ugdymui* ir *evoliucijai*, galbūt integruojant šiuos du dalykus ir pavadinant juos *Tvaraus vystymosi pamoka*;

- Pradinės mokyklos tyrimai 2008–2012. Šiais metais buvo vykdomi tyrimai, skirti nustatyti problemas pradinio ugdymo lygmens institucijose. Šiuo metu jie analizuojami, ieškoma būdų problemoms spręsti.
- Mokytojų rengimas. Siekiama mokytojų rengimą paversti aukštos kokybės studijomis, paruošiančioms studentus kokybiškam pedagoginiam darbui, įvairioms užduotims, kylančioms dirbant mokykloje, efektyviai spręsti. Taip pat rūpinamasi pedagogų PKT kursų pasiūla ir kokybe.
- Mokyklų kokybės kėlimas. Aktyviai reaguojama į švietimo politikos aktualijas, bendradarbiaujama su žiniasklaidos priemonėmis. Mokyklos mokomos vertinti save ir vienos kitas, taip siekiant ugdyti pedagoginę pasiekimų kultūrą. Siekiama, kad mokyklos ne be perstojo konkuruotų, o būtų sukurti aiškūs „pakankamai geros“ mokyklos standartai.

PMA buvo įkurta kaip Pradinių mokyklų darbo grupė (vok. *Arbeitskreis Grundschule*) Frankfurte prie Maino 1969 m. Šiandien asociacija yra politiškai neutrali ne pelno siekianti iniciatyva, vienijanti per 9000 narių. Asociacijos nariai yra pradinių mokyklų pedagogai, studentai, mokslininkai, taip pat pradiniu ugdymu besidomintys asmenys ir institucijos.

Per savo egzistavimo metus PMA susikūrė tokias darbo ir veiklos formas: apvalaus stalo diskusijas, pradinių mokyklų atvirų durų dienas, regioninius ir šalies mastu vykstančius suvažiavimus ir valstybinius pradinių mokyklų kongresus.